

Arbetspension

Pensionsskyddscentralens fack- och intressegruppstidskrift för pensionssektorn

KORTARE ARBETSPENSIONS- UTDRAG PER POST

Arbetspensionsutdraget som skickas hem blir kortare, men e-utdraget innehåller mer.

**30,5 miljarder i
arbetspensioner
per år**

Areks lots

Areks vd Aaro Mutikainen gillar inte monopol. Monolitiska it-system är också svåra att modernisera.

**Medel-
pensionen
1784 euro**

**Senare i
pension**

Innehåll

1/2022

LEDARE

Kristligt
Allan Paldanius _____ **3**

AKTUELLT

Längre arbetsliv – med
lagens kraft eller flexibla
arbetstider? _____ **4**

I TIDEN

Pensionsskyddscentralen
för ett välfungerande
arbetspensionsskydd _____ **7**

INTERVJU

med Areks vd
Aaro Mutikainen _____ **8**

VISUELLT

Statistik över
medelpensionen _____ **12**

FORSKNING

Senare i pension
Jari Kannisto _____ **14**

BOKSLUTSUPPGIFTER

Temasidor över
bokslutsuppgifterna
från 2021 _____ **16**

PLACERINGSANALYS

Placeringstillgångar
för 256 md
Kimmo Koivurinne _____ **18**

NYTT

Lösningar på
finansieringsfrågorna _____ **22**

UTRIKES

Belgiens system
i ständig utveckling _____ **24**

RÄTTESNÖRET

Kortare
arbetspensionsutdrag
per post _____ **26**

INTERVJU

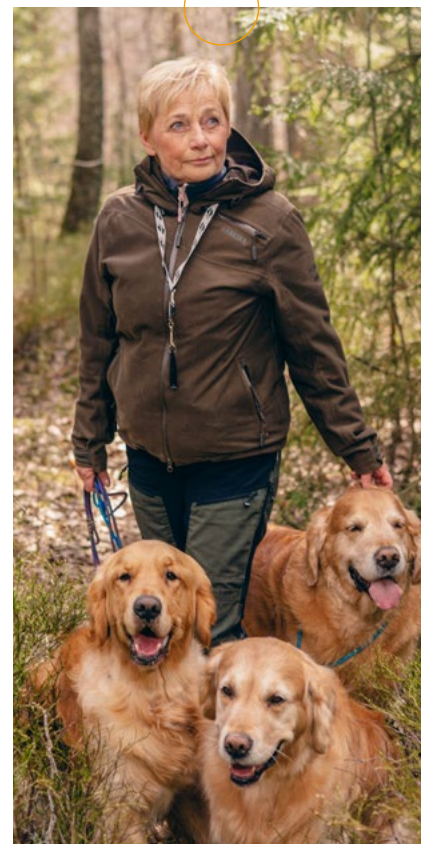
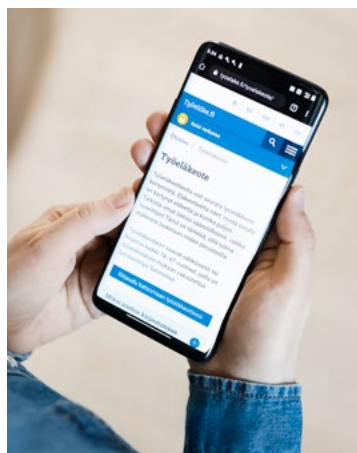
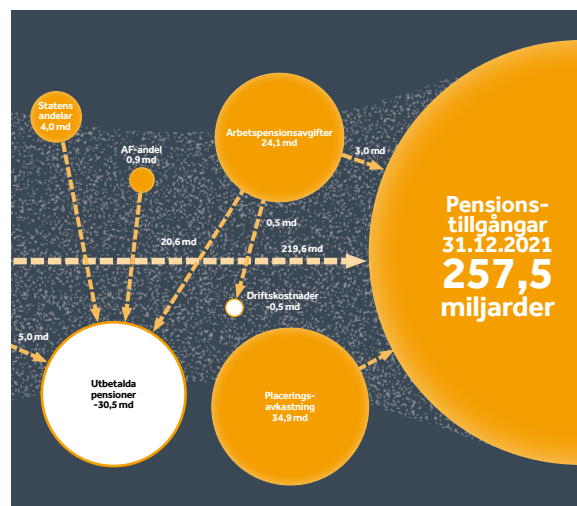
Carl Haglund blir
snart vd för Veritas _____ **28**

MOTVIKTEN

Hanna Pratsch tränar
sina hundar _____ **30**

30

Vilken är din oförglömligaste
erfarenhet av hundar? Hanna
Pratsch har mycket glädje av att
skola golden retrievrar.

16 Hur mycket avgifter flöt det in och hur mycket pensioner betalades det ut? Läs om hur pengarna rör sig inom pensions-systemet. I arbetspensionsanstaltens bokslutsuppgifter ser du mer.

26 Posten kommer med ett kortare arbetspensionsutdrag, men på nätet finns alla uppgifter.

Ledare

ALLAN PALDANIUS, DIREKTÖR, PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
TWITTER @PALDAAL

Kriståligt

UPPREPADE KRISER påminner oss om hur viktigt det är att utveckla arbetspensionssystemet så att det bättre stöder långsiktig, avkastningssökande placering av pensionsmedlen.

Ett färskt exempel på sådan utveckling är ändringen av ArPL-systemet som trädde i kraft i början av juni. Den gäller avsättningarna till ålderspensionsansvaren och syftar till att göra det möjligt att bedriva långsiktig placeringsverksamhet och eftersträva god avkastning också i dåliga placeringsmarknadslägen.

Coronapandemin som prövat världsekonomin fick lämna plats för en ny kris i februari, när Ryssland anföll Ukraina. Den spirade ekonomiska tillväxten avstannade till följd av sanktionerna, och osäkerheten tillsammans med en ökande inflation har tryckt aktiemarknaden nedåt.

Arbetspensionssystemet var starkt när det möttes av den nya krisen. I slutet av det andra coronaåret var arbetspensionssystemets placeringstillgångar rekordartat stora och risktäckningskapaciteten utmärkt. Efter det första kvartalet har situationen hållits stark trots att avkastningen varit på minus.

I den internationella avkastningsjämförelse som Pensionsskyddscentralen publicerade i april syntes avkastningsskillnaderna mellan olika pensionsplaceringar tydligt. Pensionsplaceringarna verkar inom olika regleringsramar och det finns talrika skäl till avkastningsskillnaderna. Som en allmän iakttagelse kan man säkert ändå konstatera att ju riskhaltigare placeringar regleringsramen och placeringsstrategin tillåter, desto bättre har avkastningen varit också inom längre tidsperioder än ett år.

Det finns skäl att fortsätta utveckla systemet. När det handlar om placeringstillgångar som motsvarar ungefär ett års bruttonationalprodukt har också en liten förbättring av avkastningen en stor betydelse för finansieringen av pensionssystemet.

I den här tidningen ingår en sammanställning av arbetspensionsanstaltens bokslut, som jag rekommenderar varmt. På fem år har exempelvis arbetspensionssystemets ofta omtalade omkostnader, utan placeringsverksamhetens kostnader, minskat både absolut och relativt. Priset på dagliga tjänster inom arbetspensionsskyddet har gått ner samtidigt som tjänsterna har förbättrats! /

”Arbetspensionssystemet var starkt när det möttes av den nya krisen.”

Tidskriften Arbetspension är en fack- och intressegrupps-tidskrift för pensionssektorn.

UTGIVARE
Pensionsskyddscentralen, Etk.fi

E-TIDSKRIFT
Työeläkelehti.fi

PRENUMERERA PÅ NYHETSBRUV
etk.fi/uutiskirje

CHEFREDAKTÖR
Tuovi Rautjoki

REDAKTIONSCHEF
Anne Iivonen
tyoelake-lehti@etk.fi

REDAKTIONSSEKRETERARE
Pia Hansson Teirikari

REDAKTIONSRÅD
Markku Aalto
(Pensionsstiftelseföreningen)
Anniina Alaluusua-Listola
(Pensionsskyddscentralen)
Tiina Grönqvist (Varma)
Jorma Kinnunen (LPA)
Heidi Koskinen (Ilmarinen)
Teresa Kvarngård (Keva)
Linda Mattsson (Veritas)
Tiina Palotie-Heino
(Pensionsskyddscentralen)
Noora Poussu (Elo)

MEDVERKANDE
Jaakko Aho, Henna Iire,
Katri Isotalo, Jari Kannisto,
Kimmo Koivurinne,
Vesa Laitinen, Olli-Pekka Orpo,
Karoliina Paatos, Allan Paldanius,
Elina Päivinen, Iotta Rantala,
Merja Raunis, Matti Remes,
Katri Saarteinen, Majja Schräll
och Marjo Skoglund.

PRENUMERATIONER OCH
ADRESSÄNDRINGAR
aineistotilaukset@etk.fi
telefon 029 411 2500

GRAFISK FORMGIVNING
Markku Laitinen, Aste Helsinki Oy

TRYCK
Hansaprint Oy
papper UPM Fine 100 g/m²
ISSN 0355-2748 (tryck)
Helsingfors 2022, 57:e årgången
ISSN 1799-523X (e-tidskrift)

Utkommer med två nummer år
2022, nästa gång 12.12.

Pämbild:
Vesa Laitinen

Längre arbetsliv – med lagens kraft eller flexibla arbetstider?

Bristen på arbetskraft och den åldrande befolkningen gör arbetslivet ålderspositivare. Det konstaterades på ett seminarium som ordnades av Pensionskyddscentralen och forskningskonsortiet SustAgeable i maj.

Arbetsgivarna förhåller sig positivare än tidigare till anställda i åldern 55+, visar PSC:s undersökning. Men jobbar folk längre, såsom målet är?

– Också med små ändringar i arbetsförhållandena går det att bidra till viljan att fortsätta jobba, t.ex. med flexibla arbetstider. Arbetsförhållandena har en mycket stor betydelse, säger utvecklingschef **Juha Antila** från FFC.

Understatssekreterare **Elina Pylkkänen** från arbets- och näringsministeriet vill ta till häftigare medel. Hon anser att lagstiftningen kunde innehålla striktare regler om pensionsåldersgränserna i stället för att i första hand skapa ekonomiska incitativ att fortsätta arbeta.

– Åldersgränser biter bättre än incitativ, visar undersökningar. Varför skulle 65-åringar vara för gamla för arbetslivet, när de inte är det i de andra nordiska länderna, undrade Pylkkänen.

Den höga sysselsättningsgraden i de övriga nordiska länderna förklaras i synnerhet av deltidsarbete, sade Pylkkänen. Till exempel i Sverige har 65-plussare blivit en reserv på arbetsmarknaden tack vare jobbskatteavdraget.

Pylkkänen vill också åtgärda orsakerna till sjukfrånvaro och arbetsoförmåga i Finland. Hon säger att man t.ex. inom vård och

Arbetslivslängden diskuterades på forskningsseminariet av **Katja Veirto, Elo (t.v.), Juha Antila, FFC, Elina Pylkkänen, ANM, och Jenni Pitkänen, Teknologindustri.**

omsorg årligen förlorar 2 miljarder euro på grund av sjukfrånvaro.

– Om sjukfrånvaron inom t.ex. vården skulle fås ner till noll, skulle vi inte ha någon arbetskraftsbrist.

”Varför skulle 65-åringar vara för gamla för arbetslivet?”

Behovet av arbetskraft bearbetar också attityderna till ålder i arbetslivet.

– Inom teknologisektorn behövs det 130 000 nya kompetenta personer inom de närmaste tio åren. Folk i alla åldrar behövs absolut, konstaterade ledande experten **Jenni Pitkänen** från Teknologindustri.

Katja Veirto, direktör för samhällsrelationer på Elo, lyfte fram mångsidiga utbildningsmöjligheter till människor i alla åldrar.

– Kunskan är grunden för allt. Vi behöver fortsätta med en utbildningspolitik som ger möjligheter till olika utbildningsstigar och vid behov till branschbyte, sade Veirto.

ARBETS-PENSIONS-DAGEN

22.11.2022

Scandic Marina Congress Center och på webben

Pensionskyddscentralen fick ISSA-pris för Good Practice

Pensionskyddscentralen har fått ett internationellt ISSA-pris för sin e-tjänst för arbetsgivarkunder som ska försäkra anställda som arbetar utomlands. Tjänsten hjälper arbetsgivare att betala socialförsäkringsavgifter rätt, i rätt tid och till rätt land.

E-tjänsten fick ett hedersomnämmande i tävlingen The Good Practice inom Europaområdet. Tjänsten minskar arbetsgivarnas behov av konsulttjänster och direkt kundtjänst hos myndigheterna.

– I vår e-tjänst har de centrala anvisningarna om socialförsäkringsavgifterna i Finland samlats på ett ställe. Det underlättar för arbetsgivarna och sparar också på myndighetsarbetet, säger specialsak-kunnig **Tiina Ahonen** vid Pensionskyddscentralens utlandstjänster.

Priset utdelades i en kategori som betonar utvecklingsarbete för heltäckande socialförsäkringsavgifter och kommunikation om tjänsterna.

Tjänsten lanserades år 2019. Det fanns en beställning på den, eftersom de internationella försäkringsfallen ökar.

Etk.fi/koulutus

LÄR DIG MER

Studera pensionsfrågor på våra webbkurser i sommar! Exempel på utbudet:

- Suomen työeläkejärjestelmästä lyhyesti
- The Finnish Earnings-related Pension System
- Työeläkekuntoutuksen ABC
- Yksityisten alojen työeläkkeiden rahoitus.

Veritas är det enda arbetspensionsbolaget som har sitt huvudkontor utanför Helsingfors. Det nya huvudkontoret i Kuppis i Åbo blev färdigt i fjol.

Veritas omställningsförhandlingar ledde till personalminskningar

Arbetspensionsbolaget Veritas meddelade i april att 17 personers anställningar skulle upphöra. Uppsägningarna sker före årets slut och minskar Veritas personal med ca 10 procent.

De följer av åtgärder som syftar till en effektivisering av Veritas verksamhet. Omställningsförhandlingarna, som pågick från mars till april, berörde ca 150 anställda på Veritas.

Veritas stöder den uppsagda personalen och erbjuder dem omfattande omställningsstöd i form av sysselsättningsfrämjande coaching.

TYÖELÄKEKOULUT 2022

Kevät	Syksy
Lahti 28.4.	Kokkola 8.9.
Lappeenranta 5.5.	Tampere 8.9.
Oulu 12.5.	Rovaniemi 15.9.
Kuopio 2.6.	Turku 22.9.
Joensuu 16.6.	Seinäjoki 29.9.
	Jyväskylä 6.10.

Ilmoittaudu mukaan! tela.fi/tyoelakekoulu

30,5 miljarder euro

I fjol betalades det ut arbetspensioner för 30,5 miljarder euro. Den genomsnittliga medelpensionen var 1 784 euro.

Utnämningar

Markus Aho, DI, har utnämnts till direktör med ansvar för placeringar på Varma fr.o.m. 1.6.

Piia Laaksonen, FM, SGF, har utnämnts till aktuariedirektör på Keva fr.o.m. 1.4.

Elina Päivinen, SVM, har utnämnts till kommunikationsspecialist på Pensionskyddscentralen fr.o.m. 4.4.

Juho Antila, EM, har utnämnts till servicedirektör på Ilmarinens linje för kundrelationer och kanaler.

Hanna Latvala, tradenom, har utnämnts till kommunikationsspecialist på Pensionskyddscentralen fr.o.m. 7.3.

Heli Rantanen, företags-hv., YH, JYEAT, har utnämnts till sakkunnig i ledning av arbetsförmågan på Ilmarinens linje för hantering av risken för arbetsförmåga och rehabilitering.

Inka Hassinen, JM, har utnämnts till jurist på Pensionskyddscentralen fr.o.m. 1.4.

Jarno Mäkinen, DI, har utnämnts till utvecklingsdirektör på Keva fr.o.m.1.2.

Martti Rasimus, FD, har utnämnts till matematiker på Pensionskyddscentralen fr.o.m. 1.2.

Sanna Helve-Tuomainen, tradenom högre YH, har utnämnts till chef för LPA:s olycksfallsenhet fr.o.m. 1.6.

Minna Palomurto, FM, stud.merk., har utnämnts till vd-assistent på Ilmarinen fr.o.m. 1.6. Hon är också sekreterare för Ilmarinens ledningsgrupp.

Minna Savinainen, HvD, har utnämnts till forskningschef vid Varmas funktion för hantering av risken för arbetsförmåga fr.o.m. 4.4.

Tuomas Kemiläinen, MuM, har utnämnts till personalchef på Ilmarinens personalavdelning.

Pauli Pekkala, FM, har utnämnts till systemchef på Pensionskyddscentralen fr.o.m. 2.5.

Antti Turunen, JK, har utnämnts till företagsansvarschef på Varma fr.o.m. 28.3.

Mera innehåll i arbetspensionsutdraget på nätet

TEXT OCH FIGUR: MARJO SKOGLUND

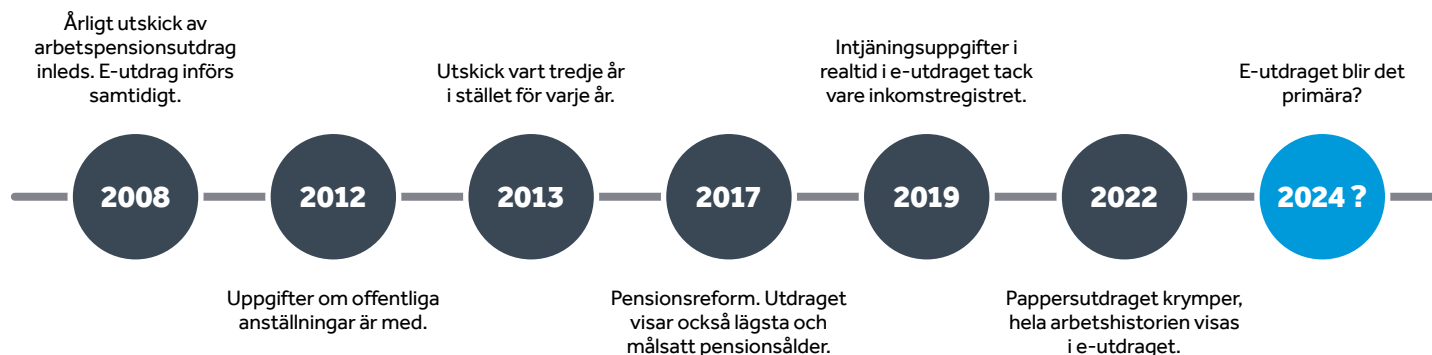
Arbetspensionsutdraget som kommer med posten innehåller i fortsättningen endast de nyaste uppgifterna. Äldre uppgifter syns i e-utdraget. Ändringen gäller arbetspensionsutdragen inom den privata sektorn.

Det är viktigt att kontrollera utdraget, eftersom den framtida pensionen räknas utifrån uppgifterna i det. Gör det till en vana att kontrollera utdraget, gärna varje år!

Utdraget är till nytta också när man planerar att gå i pension, tillsammans med

pensions- och pensionsåldersräknarna på nätet.

E-utdraget kan man se och välja i sin egen arbetspensionsförsäkrars e-tjänst eller på [Arbetspension.fi](#)!

Pensionsskyddscentralen för ett välfungerande arbetspensionsskydd

Pensionsskyddscentralen (PSC) införde en ny strategi i början av året. Pensionsskyddscentralens verksamhetsidé är fortfarande att vara ett lagstadgat samarbetsorgan och sakkunnig inom utvecklingen och verkställigheten av arbetspensionsskyddet och producera gemensamma tjänster för arbetspensionssystemet.

Visionen för Pensionsskyddscentralen är densamma som förr: Pensionskunskap till er tjänst! vägleder till god kundtjänst och goda kundupplevelser. Visionen stärker också samarbetet inom organisationen.

De värden som under den nya strategiperioden styr vardagsarbetet och valen är pålitlighet, mod och samarbete. Pålitlighet i produktionen av pensionskunskap och kundtjänster, mod att utveckla och reformera och samarbete med intressegrupperna för branschens gemensamma bästa.

En nyhet i strategin är missionen För ett välfungerande arbetspensionsskydd. Missionen formulerar syftet för PSC:s existens: målet för verksamheten är i sista hand att se

till att medborgarnas arbetspensionsskydd är pålitligt och smidigt.

Under den nya strategiperioden accentueras Pensionsskyddscentralens uppgift som utvecklare. Som underlag för beslutsfattandet behöver PSC tillhandahålla information och forskning, men också diskutera framtidsutsikterna med andra aktörer.

Pensionsskyddscentralen har en betydande roll som stöd för utvecklingen av lagstiftningen. Digitaliseringen och datasystemen är också ett viktigt område: PSC letar efter kostnadseffektiva lösningar, som betjäna de försäkrades intressen, och arbetar för att man ska komma fram till en samsyn.

Läs mer om Pensionsskyddscentralens strategi 2022–2026 på Etk.fi. /

”Vardagsarbetet och valen styrs av värdena pålitlighet, mod och samarbete.”

Målen för Pensionsskyddscentralens strategi

Effektmål

1 Vi tillhandahåller pålitlig information för utvärderingen av arbetspensionsskyddet

2 Vi är en sakkunnig utvecklare av arbetspensionsskyddet

3 Arbetspensionssektorns gemensamma it-tjänster stöder en effektiv verkställighet

4 Arbetspensionsskyddet är känt

5 Våra tjänster motsvarar kundernas behov

6 Vi arbetar resultatrikt och smidigt

7 Pensionsskyddscentralen är en bra och attraktiv arbetsplats

Resursmål

Garanten bakom it-systemen

Areks vd Aaro Mutikainen har ett jobb som kräver goda it-kunskaper och minst lika god förståelse för kunderna, som sköter arbetspensionsskyddets grundläggande uppgift.

Arek och Noaks ark har vissa symboliska likheter. I det decentraliserade arbetspensionssystemet samlas också uppgifterna från it-systemen ihop som i Noaks ark innan det önskade målet nås. Målet är att det ska vara smidigt att använda uppgifterna när pensioner räknas ut.

Olika åsikter måste sammanjämkas och till slut måste man finna utvägar i samarbete. Det här har Aaro Mutikainen, som i oktober tillträdde som vd för Arek, redan erfarenhet av.

Mutikainen tror på samarbetets styrka.

– Arek finns till för att tillhandahållandet av arbetspensionsskydd ska göras effektivare med gemensamma system, så att alla inte håller på med samma saker. Att se till det är Areks grundläggande uppgift, säger Mutikainen.

HUSBONDE ELLER DRÄNG? Både husbonds- och drängegenskaper behövs. Mot Areks kunder är Mutikainen en hörsam dräng: han plöjer och skördar arbetena enligt överenskommelse. Mot Areks talrika systemleverantörer är han en krävande husbonde som håller fast vid principerna som den som upprätthåller arbetspensionsskottens gemensamma system.

Vem bestämmer marschordningen, när Arek har tio ägare som samtidigt är dess kunder? Vem har sista ordet?

Enligt Mutikainen har man alltid kommit tillsammans överens om de stora linjerna. Styrgruppen för de gemensamma tjänsterna för pensionsförsäkringen styr den strategiska utvecklingen av de gemensamma systemen på verksamhetsnivå. Inom branschen finns också en dataförvaltningsgrupp som ser på saker och ting ur teknologins synvinkel.

Mutikainen anser att Areks verksamhet kraftigt styrs av den s.k. Tulevisio-vägkartan som beskriver arbetspensionssektorns gemensamma målbild och som revideras årligen i de gemensamma arbetsgrupperna. De stora utvecklingsidéerna går vidare därifrån och kundgruppen inom sektorn fattar sedan de slutliga besluten om beställningar.

PENSIONSSKYDDSCENTRALENS vd Mikko Kautto är ordförande för Areks styrelse. Som centralorgan inom systemet har Pensionsskyddscentralen 22 procentens ägarandel av Arek.

I styrelsen ingår Ilmarinen som störst, eftersom det till följd av en tidigare fusion har en ägarandel på 24 procent, och de tre övriga arbetspensionsbolagen inom den privata sektorn: Elo (12 %), Varma (20 %) och Veri- ▶

Areks vd Aaro Mutikainen säger att en generationsväxling är på gång. Det råder brist på erfarna projektchefer och verksamhetsarkitekter inom agila verksamhetsmodeller.

För de gemensamma systemens del avtalar man om Areks utvecklingsarbeten i styrgruppen EPO. Branschens gemensamma dataförvaltningsgrupp ser på saker och ting ur teknologins synvinkel.

tas (2,5 %) vilkas ägarandelar reflekterar deras storlek. De övriga är Keva, den offentliga sektorns pensionsanstalt (18 %), Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA (0,5 %) och Porasto (0,5 %), som tar hand om pensionskassornas och pensionsstiftelsernas datasystem och försäkringsmatematik.

Mutikainens uppfattning är att arbetspensionssektorn i fråga om it inte skiljer sig mycket från de bolag inom finansbranschen, för vilka han har varit med om att bygga datasystem.

– Inom pensionssektorn kombineras det lagstadgade och konkurrenselementet mycket starkt. Det gör verksamheten anorlunda, säger Mutikainen.

– Tidsspännet för förvaring av data är långa inom pensionssektorn, intjäningsuppgifterna sparas för hela den tid då pension har intjänats. Men det finns ju plats för information i världen, konstaterar Mutikainen.

TILLSAMMANS ELLER SKILT? Besluten om gemensamma system fattas tillsammans, men i det decentraliserade systemet värnar varje aktör om sina egna konkurrensfördelar.

Enligt Mutikainen är de grundläggande funktionerna vid skötseln av pensionsskyd-

det i regel klara delområden ur it-synvinkel och desamma som i försäkringbolag: försäkring, ersättning och placering.

Vilka delar av it-systemen bolagen gör själva och vilka det ur allas synvinkel är klokt att göra genom Arek-samarbete är en fråga som debatteras livligt.

Placeringsverksamheten och försäkringsrörelsen sköts huvudsakligen i varje anstalts eget system. Efter en god gemensam början har också ersättningsystemen gått skilda vägar. En del aktörer vill öka automationsnivån och skilja sig från mängden t.ex. i snabbhet.

En fråga som sannolikt ska avgöras inom en nära framtid är hur intjäningsregistrets Meridea-applikationsplattform ska ersättas. En annan fråga som dryftas är med vilken tidsplan det skulle vara vettigt att tekniskt genomföra sparandet av all intjäningshistoria och om de gemensamma datalagren med hjälp av analytik kunde utnyttjas i större utsträckning än idag.

Pensionssaldokonton i realtid är också ett tema som diskuteras inom branschen. Beslut om dessa får vi antagligen höra om under Areks nästa strategiperiod. Oberoende vilka besluten kommer att bli, diskuteras de aktivt i samarbetsgrupperna inom arbetspensionssektorn.

Aaro Mutikainen

- **Ålder:** 60 år i augusti
- **Arbetsuppgift:** vd för Arek Oy. Har arbetat med it-system och ledningsuppgifter inom dataförvaltning, bl.a. på Tieto och Elo.
- **Utbildning:** AFM och MBA
- **Källor till lycka:** För att vara lycklig behöver man någon att älska (familj och vänner), något att se fram emot (läsning och motion) och något vettigt att göra (arbete)
- **Motto:** Med tiden lyckas allt, om det finns en gemensam vilja.

”Systemen ska byggas mindre monolitiska.”

DEN NYA STRATEGIN och de prioriterade områdena för arbetspensionssektorns it-tjänster bearbetas som bäst på Arek med siktet på år 2023 och framåt.

Mutikainen tror på decentralisering och säger att han inte gillar monopol särskilt mycket. Detta effektivitetstänkande accentueras i strategin.

– I den nya strategin funderar vi på hur rollerna betonas med hjälp av en agil verksamhetsmodell. Modelleringen är i startgroparna och nästa år ska hela bolaget göras agilt.

Då reds det ut vilka roller Areks kunder, Arek och it-systemleverantören har.

Areks verksamhetsidé präglas i likhet med arbetspensionssektorn av kravet på kostnadseffektivitet.

– Våra kunder är väldigt olika i storlek och de eftersträvar att öka sin konkurrensandel med olika strategier. Vårt jobb går alltid ut på att sammanjämka många synvinklar och det krävs en god systemkompetens för att verksamheten ska vara effektiv med tanke på olika behov.

– Man måste verkligen fördjupa sig i de här jobben. Agilitet innebär inte nödvändigtvis att det går åt mindre pengar.

Till exempel börjar Meridea-teknologiplattformen, som utgör kärnan i intjäningsystemet, vara föråldrad i slutet av 2020-talet, och systemet måste förnyas. Det är också en orsak till att det finns ett större tryck att ändra beredningen.

– Det största jobbet på både försäkrings- och avgörandesidan ligger nu på bordet. Hur utvecklingsarbetet ska framskrida och tajmas behöver tänkas ut noga, så att det inte uppstår för stora investeringstoppar, betonar Mutikainen.

När kunderna är många måste man känna alla aktörer tillräckligt bra. Det krävs hög kompetens för att man ska kunna ta fram lösningar.

– Det tar alltid länge att lära sig arbeten som kräver djup kunskap. /

Mutikainen målar upp en vision om it-systemet och betonar att systemen i framtiden behöver snarare inkapslas än göras monolitiska.

Fungerande system är grunden

Areks gemensamma system hör till arbetspensionens kärna. Arek sköter endast de centraliserade datasystemen, som utgör ca 15 procent av hela arbetspensionssektorns it-kostnader.

I det decentraliserade systemet behövs Arek i bakgrunden. För att pensionen ska kunna räknas ut behövs uppgifter om människans inkomster under yrkesbanan. För detta ändamål har arbetspensionsystemet skapat ett intjäningsregister som Arek upprätthåller.

I Finland kan folk lita på att arbetspensionen med hjälp av dessa datasystem alltid räknas rätt och att pensionsbeloppet är detsamma oberoende hos vilken arbetspensionsanstalt man har sökt pension. Praktiskt för den enskilde.

För att verksamheten ska vara smidig krävs det foglost samarbete och gemensamma principer.

Arek blev till år 2004 och upprätthållandet av registertjänsterna överfördes från Pensionsskyddscentralen till Arek år 2008. Arek upprätthåller register som behövs

vid uträkningen av pensioner. Registren är datalager som betjänar alla aktörer inom arbetspensionssektorn.

Ett viktigt drag hos de gemensamma systemen som Arek upprätthåller har att göra med uträkningen av pensioner. En person som söker pension kan på sitt arbetspensionsutdrag också själv se vad pensionen kommer att bestå av. Pensionsanstalten räknar ihop uppgifterna från hela yrkesbanan och fattar pensionsbeslutet.

Pensionsansökan styrs inom systemet till den s.k. sista försäkraren. I det decentraliserade arbetspensionssystemet avses med sista försäkrare den pensionsanstalt som under de två senaste kalenderåren har försäkrat mest av personens arbetsinkomster.

Den sista försäkraren räknar ut sökandens intjänade arbetspension, utfärdar pensionsbeslutet och betalar också månatligen ut pensionen till kundens bankkonto, allt från en och samma lucka.

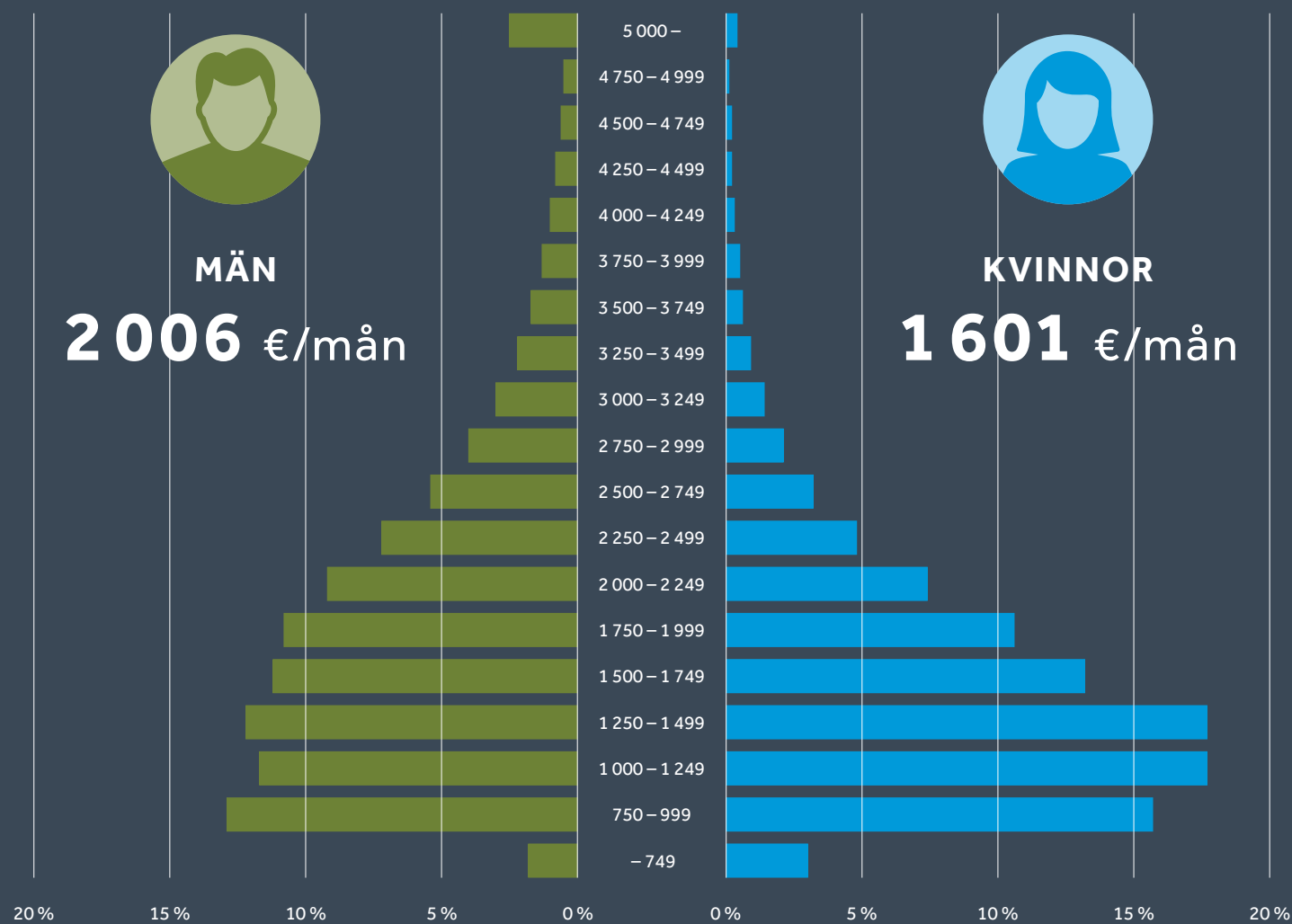
VISUELLT

DATA: PENSIONSSKYDDSCENTRALEN /
TEXT: ANNE IIVONEN / VISUALISERING: MARIA PAUKKUNEN

Medelpensionen 1 784 €

FÖRDELNINGEN AV TOTALPENSIONEN EFTER KÖN

totalpension €/mån

Av 1,5 miljoner pensions-
tagare är 824 000 kvinnor
och 682 000 män.

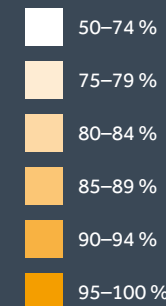
Figuren inkluderar inte personer som får
partiell ålderspension eller deltidspension.
Källa: Pensionskyddscentralen

KVINNANS PENSIONSEURO ÄR 80 CENT

Kvinnors pensioner är i snitt en femtedel mindre än mäns. Pensionen tillväxer på basis av arbetsinkomsterna. I och med att kvinnor ofta har lägre lön än män reflekteras inkomstskillnaden också i pensionen.

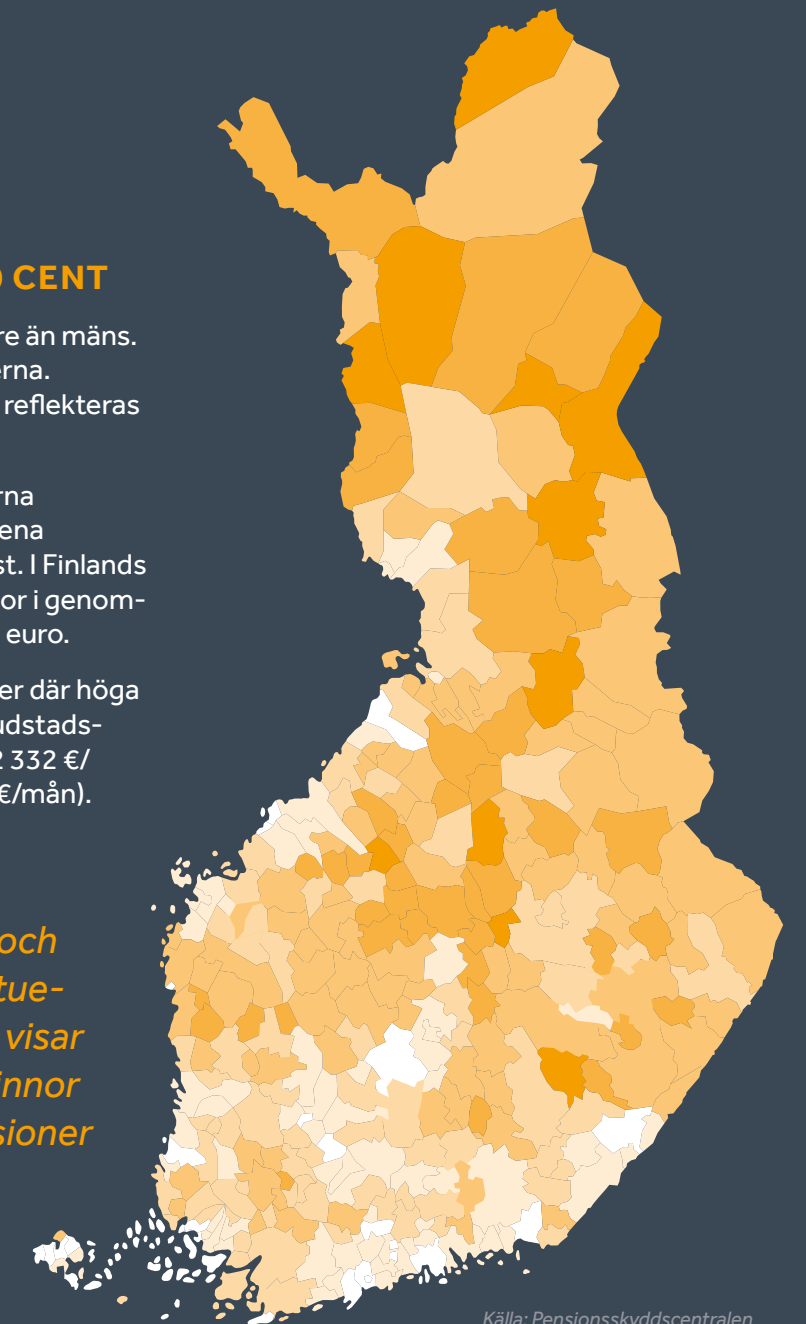
De vita områdena på kartan visar var skillnaderna i pension är störst, medan de mörkaste områdena betecknar de områden där skillnaderna är minst. I Finlands nordligaste kommun Utsjoki får män och kvinnor i genomsnitt en nästan lika stor månadspension, 1 670 euro.

De största skillnaderna finns i sydliga kommuner där höga inkomster är vanliga. Störst är skillnaden i huvudstadsregionen i Grankulla, där kvinnornas pension (2 332 €/mån) är ca hälften av männens pension (4 320 €/mån).

hela Finland 80 %

Skillnaderna mellan mäns och kvinnors pensioner accentueras i Södra Finland. Kartan visar medelpensionen bland kvinnor i förhållande till mäns pensioner efter kommun år 2021.

Källa: Pensionskyddscentralen

I MÅNGA KOMMUNER ÄR HÄLFTEN PENSIONÄRER

I Finland finns 1,5 miljoner personer som får pension. En tredjedel av hela befolkningen över 16 år får pension. I mer än hälften av kommunerna utgör pensionstagarna över 40 procent och i var femte är andelen över hälften.

Södra Savolax är det mest grånade landskapet. Där är mer än 45 procent av befolkningen som fyllt 16 år pensionstagare. På nästa platser kommer Kajana-land med 43 procent pensionärer och Kymmenedalen med 41 procent. Yngst är befolkningen i Nyland, där 26 procent av invånarna är pensionärer.

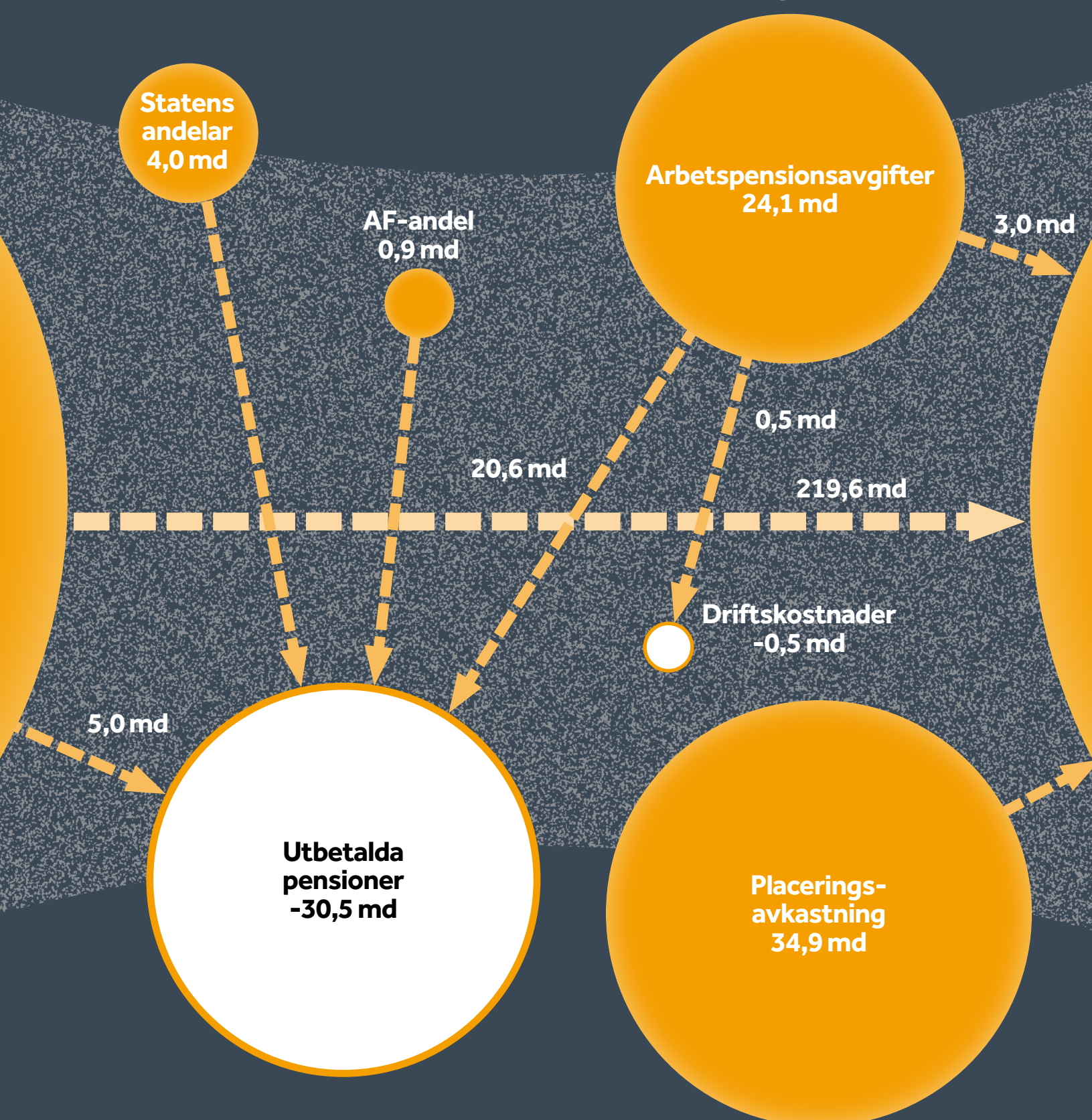
PENSIONER FÖR 33 MILJARDER EURO PER ÅR

I fjol betalades nästan 33 miljarder euro i pensioner i Finland. Drygt 30 miljarder var arbetspensioner och drygt 2 miljarder var FPA-pensioner. Garantipensionsutgiften medräknad utgjorde de pensioner som betalas av FPA sammanlagt 2,5 miljarder euro.

Största delen av pensionsutgiften var ålderspensioner, 87 procent. Sjukpensionernas andel av pensionsutgiften var sju procent och familjepensionernas fem procent.

Penningflöden inom arbetspensionssystemet 2021

Pensions-
tillgångar
31.12.2020
224,6
miljarder

Pensions-
tillgångar
31.12.2021
257,5
miljarder

Kortare arbetspensionsutdrag per post

Arbetspensionsutdraget som sänds hem innehåller nu endast information om de senaste sex åren. Alla uppgifter om arbetspensionstillväxten går fortfarande att se i e-tjänsten.

Arbetspensionsutdraget skickas per post till alla som arbetar inom den privata sektorn. I motsats till tidigare innehåller arbetspensionsutdraget som skickas hem från och med år 2022 endast uppgifterna om pensionsintjänningen för det innevarande året och de sex föregående åren.

– Eftersom arbetspensionsutdraget har skickats redan i flera år, är det vettigt att arbetspensionsutdraget som ges på papper innehåller de färskaste uppgifterna, som mot-

tagaren gärna ska kontrollera noggrant, säger direktör **Katri Raatikainen**, som ansvarar för registertjänsterna på Pensionskyddscentralen.

– Att arbetspensionsutdragen blir kortare är också skonsammare för miljön och minskar kostnaderna, säger Raatikainen.

Man kan se det elektroniska arbetspensionsutdraget i sin egen arbetspensionsförsäkrars e-tjänst. Där finns också uppgifterna om alla tidigare anställningar, förmå-

ner och företagarperioder som har gett pensionstillväxt samt en uppskattning om den framtida pensionen.

Pensionsanstalterna inom den privata sektorn skickar arbetspensionsutdragen med tre års mellanrum per brev till personer som bor i Finland och som inte tidigare har valt e-utdraget som sin primära tjänst.

Det är viktigt att omsorgsfullt kontrollera uppgifterna i arbetspensionsutdraget,

eftersom den framtida pensionen kommer att räknas utifrån uppgifterna i utdraget.

Om det finns brister eller något att korrigera i anställningsuppgifterna, ska man först kontakta arbetsgivaren. Om korrigeringarna gäller år 2018 eller tidigare år än det, ska begäran om korrigering göras till den egna pensionsförsäkraren.

Katri Raatikainen betonar att det alltid är lättare att göra korrigeringar då det inte gått en så lång tid. Då är det lättare att komma ihåg detaljer.

Pensionsförsäkrarna inom den privata sektorn har en skyldighet att på begäran av en person utreda riktigheten hos uppgifterna i personens arbetspensionsutdrag för de sex föregående åren. För korrigering av äldre uppgifter krävs av arbetstagaren utöver begäran om utredning också till exempel ett arbetsavtal eller ett lönekvitto. På den offentliga sektorn finns ingen tidsgräns för utredningsskyldigheten.

En arbetstagare inom den privata sektorn som närmar sig pensionsåldern får på

pensionsutdraget information om sin målsatta pensionsålder senast det sjätte året före den lägsta pensionsåldern. I år får 60-åringarna pappersutdraget på den här grunden. Inom den privata sektorn får de som har fyllt 60 år utdraget varje år.

Keva, som försäkrar den offentliga sektorns arbetstagare, skickar ett meddelande i tjänsten Min pension cirka sex år före pensionsåldern för att påminna den försäkrade om att kontrollera arbetspensionsutdraget. ✓

1 Pappersutdraget innehåller uppgifter om sex år

Utdraget som delas ut per post innehåller från och med i år endast uppgifter från det innevarande året och de sex föregående åren.

Arbetspensionsutdraget skickas som brev med tre års mellanrum till dem som arbetar på den privata sektorn och inte har valt e-tjänsten som tjänstekanal i första hand.

Även de offentligt anställda som arbetat inom den privata sektorn under de tre senaste kalenderåren får utdraget per post. De som fyllt 58 år får utdraget om de arbetat inom den privata sektorn under det föregående kalenderåret.

2 Alla uppgifter om arbete i e-tjänsten

Uppgifterna om alla tidigare arbeten finns alltid synliga i pensionsförsäkrarnas e-tjänster. E-tjänsten är behändig. I den är arbetspensionsutdraget alltid uppdaterat och tillgängligt oberoende av plats och tid alltid när intresset för pensionen väcks.

I e-tjänsten går det också att skicka en begäran om utredning om man misstänker att det finns fel eller brister i uppgifterna. Tjänsten för arbetspensionsutdrag omfattar alla i åldern 18–67 år som har arbetat i Finland och varit försäkrade enligt arbetspensionslagarna.

”Det är vettigt att pappersutdraget innehåller de färskaste uppgifterna, som mottagaren gärna ska kontrollera noggrant.”

3 Ta hjälp av räknarna

Pensionsåldern är flexibel och alla kan kontrollera sin situation med hjälp av behändiga räknare.

För det här tillhandahåller Arbetspension.fi och många arbetspensionsförsäkrare i sina e-tjänster lättanvändbara och informativa räknare. De är till hjälp då man till exempel vill veta hur pensionen utvecklas om man arbetar längre eller går i pension i den lägsta möjliga åldern.

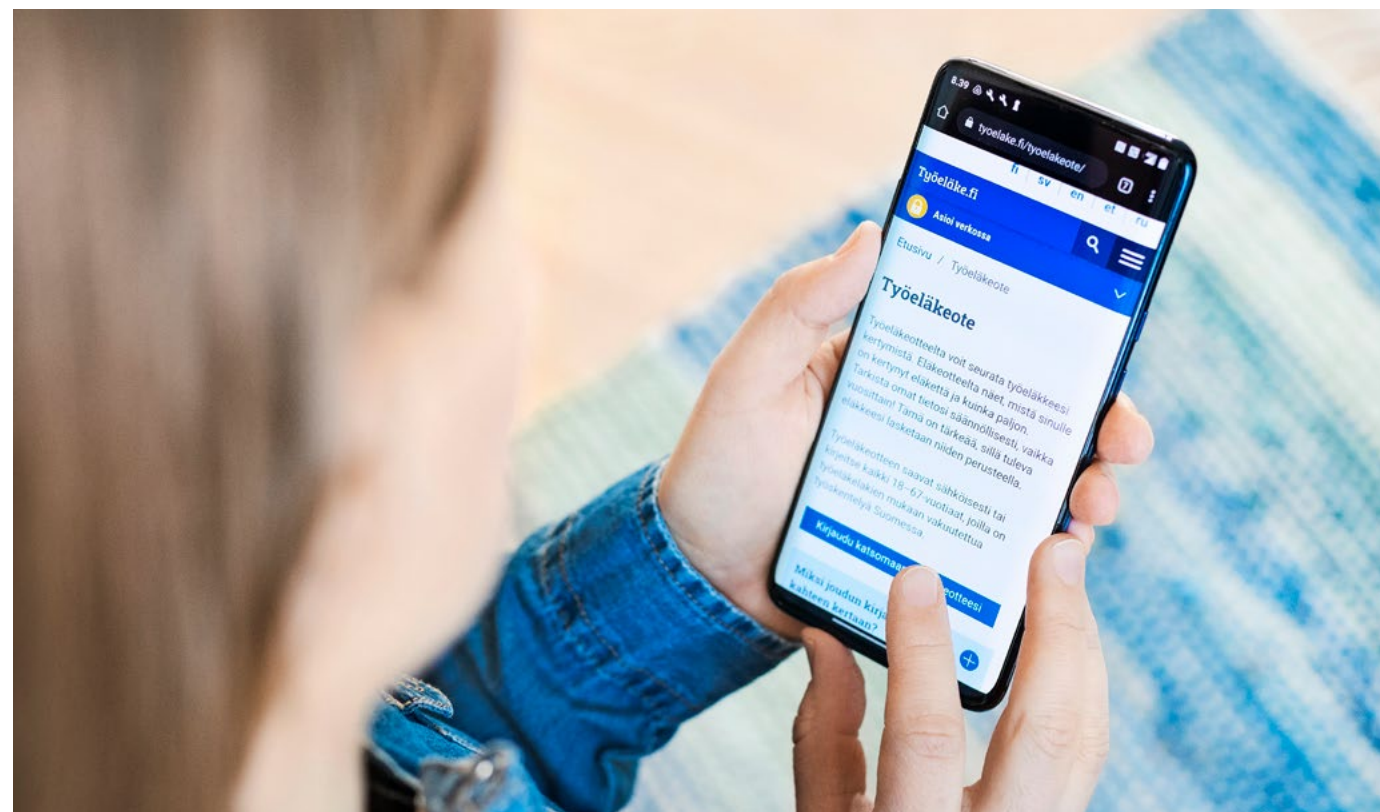
Företagarna kan se hur pensionsbeloppet påverkas av pensionsförsäkringsavgiften.

4 Offentliga anställningar endast i e-tjänsten

Keva, som försäkrar den offentliga sektorns arbetstagare, skickar inte papperspost utan påminner den försäkrade om att kontrollera arbetspensionsutdraget cirka sex år före pensionsåldern genom att skicka ett meddelande i tjänsten Min pension. Själva arbetspensionsutdraget finns också med i samband med meddelandet.

Personen får ett e-postmeddelande eller textmeddelande om det här. I år går påminnelsen till personer födda år 1964.

Endast om en person som försäkrats i Keva inte kan logga in i tjänsten Min pension kan hen be om att få arbetspensionsutdraget med uppgifter om allt arbete i pappersformat per post.

Om personen inte känner till sin egen arbetspensionsförsäkrare, går det att via webbplatsen Arbetspension.fi hitta till rätt arbetspensionsanstalts e-tjänst.

Carl Haglund tillträder som vd för pensionsbolaget Veritas i sommar. Insikten att man måste bereda sig på kriser har han haft redan länge.

Det gamla narrativet gäller inte längre

Carl Haglund är bekant i synnerhet för många finlandssvenskar genom sin långa medverkan i Svenska folkpartiet. Han har varit riksdagsledamot, försvarsminister och europaparlamentariker. Efter finanskrisen 2008 satt Haglund i Europaparlamentet i det utskott som ändrade solvensregleringen inom finanssektorn.

Som bäst försöker man upprätthålla en stabilitet i Europa under en ökande osäkerhet. Pensionsbolagen gör dagligen stresstest för att se till att värdet på deras placerings-tillgångar inte sjunker ens i närheten av solvensgränsen.

Som blivande vd för Veritas säger Haglund att man redan i början av året började

förbereda sig på vad centralbankspolitiken och den ökande inflationen skulle föra med sig. Fullt allvar blev det när Ryssland anföll Ukraina den 24 februari. Börskurserna störtade neråt och händelserna i den globala ekonomin kändes också i Finland. På arbetspensionsbolagen följer man intensivt aktierisken, i synnerhet i krislägen.

– Just nu ser det världsekonomiska läget allvarligt ut på grund av inflationen, kriget i Ukraina och sanktionerna mot Ryssland, säger Haglund.

EU:s sanktioner mot Ryssland kräver mycket arbete inom finanssektorn och syns också i arbetspensionsbolagens verksamhet. Man reder ut ägarförhållanden, eftersom det inte är möjligt att samarbeta med företag el-

ler personer som omfattas av sanktionerna. Man måste vara på alerten.

PÅ VERITAS har man under våren genomfört omställningsförhandlingar, som ledde till att 17 personers anställningar avslutas. Före det hade Veritas ca 165 anställda. Verksamheten omorganiseras och en del byter uppgifter inom bolaget.

– Beredskap hör till arbetspensionsförsäkringens kärna. Omställningsförhandlingarna kan också ses som ett slags beredskapsarbete. Det handlar om att vi ser till att bolaget kan fungera på lång sikt.

Haglund är lösningsorienterad och har siktet inställt på framtiden. Den demografiska utvecklingen ställer välfärdssamhället och

”Systemet kan inte utvecklas utan arbetsmarknadsparternas samtycke.”

arbetspensionssystemet inför utmaningar. Det är en realitet som Haglund gärna vill höra debatteras mera i samhället.

– Narrativet som omfattar flera generationer har utgått från att pensionen ska motsvara 60 procent av inkomstnivån under den yrkesaktiva tiden. Det gäller inte längre, säger han. Det innebär en väsentlig förändring att de årskullar som förvärsarbetar blir mindre.

Haglund ser det som en risk att människor inte är medvetna om hurdan pension de kommer att få och inser det för sent.

– Det är vår uppgift att öka kunskapen om pensionerna och deras nivå, så att folk i tid kan börja tänka på om de kommer att ha en tillräcklig inkomst som pensionärer, säger han.

Haglund har börjat med att studera Veritas verksamhetsmodeller och funderar tillsammans med medarbetarna på hur processerna kan göras ännu smidigare för kunderna.

Haglund är 43 år gammal, i sina bästa år med tanke på arbetet. De som är ännu yngre kommer att drabbas hårdare av förändringarna i pensionernas nivå.

– Med tanke på de unga skulle det vara önskvärt och vettigt att de som arbetar också kan ha positiva pensionsutsikter. Det spelar också en roll för systemets legitimitet.

– Arbetsrelaterad invandring borde underlättas betydligt, så att nyanlända skulle komma smidigt in i arbetslivet här, säger Haglund. Det skulle också stärka pensionsystemet.

SOM TILLTRÄDANDE VD för ett pensionsförsäkringsbolag har Haglund fått sätta sig in i många detaljer i verksamheten. Han blev anställd som direktör på Veritas i höstas och genomgår ett nio månader långt introduktionsprogram.

Haglund är ingen nybörjare som beslutsfattare, men enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ska verkställande direktören vara väl ansedd och ha god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet, placeringsverksamhet och företagsledning. Kravet på en omfattande introduktion bygger alltså på lagen och övervakas av Finansinspektionen.

Medan introduktionsprogrammet pågår sköts vd-uppgiften av Veritas ekonomidirektör **Tommy Sandås** som ställföreträdare. Den tidigare vd:n **Carl Pettersson** tillträdde som vd för arbetspensionsbolaget Elo i oktober i fjol.

– Pensionssektorn var bekant för mig från förut, men jag har givetvis också fått ta mig an en hel del nya frågor. Jag har satt mig in i bolagets försäkringsrörelse och fått en uppfattning om våra försäkringskunders behov.

DET SOM idag är Veritas har sina rötter i försäkringsbolaget Verdandi, som grundades redan år 1905 i Åbo. Lagstadgad arbetspensionsförsäkring har bolaget idkat sedan år 1962, då arbetspensionssystemet trädde i kraft. Idag har Veritas hand om mer än 116 000 personers arbetspensions-skydd. Det betalar ut mer än 600 miljoner euro i pensioner per år.

Veritas är starkt i de svenskspråkiga områdena på västkusten och Åland och i Nyland, huvudstadsregionen medräknad. Veritas och Pensions-Alandia gick samman år 2019. Veritas är det enda pensionsbolaget som inte har sitt huvudkontor i huvudstadsregionen, utan i Åbo. Tidigare var hu-

CARL HAGLUND

- **Ålder:** 43
- **Arbetsuppgift:** tillträder som vd för Veritas i sommar, arbetar till dess som direktör och ledningsgruppsmedlem med ansvar för utvecklingsprojekt
- **Utbildning:** ekonomie magister, har också studerat offentlig förvaltning vid Åbo Akademi
- **Källor till lycka:** socialt umgänge och möten med människor, vänner, familjen och barnen (10 och 12 år)
- **Motto:** Det ordnar sig!

vudkontoret vid Aura å, men har nyligen flyttat in i nya lokaler i Kuppis. Placeringsenheten finns i Helsingfors.

I likhet med de övriga arbetspensionsaktörerna stärkte Veritas sin solvens i fjol. Solvenskapitalet ökade till mer än en miljard euro och var 1,8-faldigt i relation till solvensgränsen.

– Det finns all orsak att vänta att avkastningen i år blir låg, säger Haglund. Under goda år har man kunnat stärka pensions-systemets buffertar. I år är läget mycket anorlunda på grund av instabiliteten i omvärlden.

ERFARENHETEN från politiken skymtar i bakgrunden, när Haglund säger att han inte skulle lägga bestämmanderätten om pensionssystemet enbart i politikernas händer.

– Arbetspensionssystemet kan inte utvecklas utan arbetsmarknadsparternas samtycke. Vår kultur har utformats så att arbetsgivarna och arbetstagarerna upplever att de har en viss äganderätt.

Trots att Veritas till skillnad från de tre övriga arbetspensionsbolagen inte är ömsesidigt, är arbetstagar- och arbetsgivarsidorna representerade också i dess förvaltning. Veritas är ett onoterat aktiebolag.

Haglund anser att arbetsmarknadsparterna under årtiondenas lopp har visat att de har en förmåga att utveckla systemet.

– Jag är inte övertygad om att politiker skulle göra det bättre. Politiken har blivit allt kortsiktigare. /

Träning är belönande

Hanna Pratsch, arbetsvälmående- och HR-chef på Apotekens Pensionskassa, njuter av att syssla med sina hundar och speciellt av att skola dem. Golden retrievern är ivrig på att lära sig nytt.

I vilket skede kom hundarna in i ditt liv?!

– Jag fick min första hund som 11-åring. Det var en dalmatiner. Min första golden retriever skaffade jag ungefär tio år senare, år 1983. När vår andra golden retriever visade fallenhet för jakt ville min man som vuxit upp i Helsingfors innerstad börja med jakt som hobby. Då tog även jag jägar-examen. Nu har vi tre golden retrieverar i olika åldrar och med olika karaktärer.

– Golden retrieverarna delas upp i utställningshundar och jakthundar. Även om våra hundar hör till utställningsgrenen och således är en lite lugnare sort, är de också utmärkta apportörer i skogen. Efter dem ligger inga skjutna fåglar kvar i terrängen. Av våra hundar har **Zody** delta-git i jakter och hjälpt jaktlag som inte har egen hund.

– Vi har skolat våra hundar till att också kunna spåra, de kan alltså exempelvis spåra upp älgar som skadats i en trafikolycka.

Vad är inspirerande i skolningen av hundar?

– Skolning är mycket roligt och belönande. Lydnadsträningen inleds redan när hunden är valp. Efter det övar man hämtning av vilt. Man kan göra det genom att låta hunden hämta handskar eller egentligen vad som helst, eftersom retrievern älskar att bära och hämta.

– Det är viktigt att lära hunden att lyda även handsgnaler och visselpipa. Även om retrievern är förädlad till en jakthund, har man ingen nytta av en oskolad hund i skogen. Den kan kanske hämta en and eller en fasan men för den knappast till sin ägare.

– Träning är verkligen något hundar gillar. Jag behöver bara lägga visselpipan runt nacken och gå mot bilen så hoppar hundarna redan runt av iver. I träningspass med andra delar vi med oss av råd. Det känns bra att lyckas, och så är det förstås hemskt roligt att ha en hund som lyder.

Vad har hobbyn gett dig?

– Jag har fått många nya vänner. Den har också lärt mig att planera min tid. Hundarna kräver långa promenader varje dag och till skolningen går det åt många timmar. Även vid planeringen av semestrar tas hundarna i beaktande.

– Att hålla på med hundar ger förstås naturlig motion varje dag och hjälper att stilla tankarna. Under morgonpromenaderna kan det hända att jag tänker på jobsaker eller lyssnar på fåglarna, men i en skolningssituation kan jag inte tänka på något annat än vad jag håller på och gör.

– Jag njuter enormt av morgonpromenaderna med hundarna, alltid. Direkt från vår gård börjar fin promenadmark med klippor och häststråk. På hösten och midvintern använder jag en pannlampa för orienterare.

Har hobbyn gett dig nya synvinklar på arbetslivet??

– I mitt arbete ansvarar jag för personalärenden vid Finlands äldsta pensionsanstalt, Apotekens Pensionskassa, och för de försäkrades ärenden kring arbetsförmåga och arbetshälsa vid Pensionskassan. Jag inledde mitt arbete först senaste höst, men jag har under hela mitt arbetsliv i rollen som företagshälsovårdare främjat arbets säkerhet och arbetshälsa.

Hanna Pratsch skolar golden retrieverar och njuter av att gå ut med dem varje morgon i ur och skur. På bilden fr.v. den utmärkta apportören och spårhunden Zody, den yngsta och mest energiska Cody och den redan pensionerade Ludi.

GOLDEN RETRIEVER

Golden retrievern kommer från gränstrakten mellan England och Skottland. Typiska aktiviteter för rasen är praktisk jakt och jaktprov. Dessutom passar golden retrievern bra för spårning och som räddningshund till exempel för att leta efter människor som begravts i rasmassor. Storviltsassistansen (SRVA) som upprätthålls av Finlands viltcentral förmedlar hjälp av jägare till polisen för att till exempel hitta en älg som skadats i trafiken. Eftersom golden retrievern till sitt lynne är mycket glad, öppen och vänlig passar den också bra som familjehund.

KÄLLOR: FINLANDS RETRIEVERORGANISATION OCH FINLANDS VILTCENTRAL.

– Min hobby är ett gott exempel på hur en hobby i en helt annan miljö ger motvikt till arbetet. Jag tror att rörelse på ett eller annat sätt ute i naturen ökar på var och ens välbefinnande. Även för många jägare är hobbyns krydda naturen och inte antalet nedskjutna fåglar. Själv fokuserar jag på hundarna när jag är i skogen.

– Om jag ska hitta något gemensamt mellan mitt jobb och min hobby, så är det att lära ut. I alla inlärningsituationer är det viktigt med målmedvetenhet.

Ett oförglömligt minne med hundarna?

– Kanske det mest oförglömliga minnet är när min andra golden **Buddy** lyckades i ett prov där man skulle hämta ett byte från andra sidan av ett vattenområde. Hunden sprang tappert iväg över en blåsig vik men kom tillbaka genom att följa strandkanten. Domaren skakade redan på huvudet när Buddy oväntat snabbt var tillbaka med bytet i munnen och fick fulla poäng för provet.

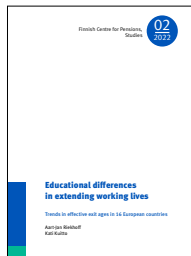
– Den visste vad den gjorde. ✓

Pensionsskyddscentralens publikationer

www.etk.fi/publikationer

Educational differences in extending working lives

This study examines educational differences in effective exit ages in 16 European countries during the period 2003–2020. Working lives are extending in all countries but with considerable educational gaps and cross-country differences in exit ages.

Riekhoff, A.-J. & Kuitto, K.: *Finnish Centre for Pensions, Studies 02/2022*

Osittainen varhennettu vanhuuseläke ja työuraeläke: uudet eläkelajit 2021

I publikationen studeras utvecklingen av partiell förtida ålderspension och arbetslivspension till slutet av år 2021. Statistiken omfattar de centralaste uppgifterna om löpande pensioner och pensionstagar. Med finns också uppgifter om förvärsarbete och inkomstnivå bland dem som valt partiell förtida ålderspension.

Kannisto, J.: *Eläketurvakeskuksen tilastoja 01/2022*

Työeläkkeiden kustannustenjako vuonna 2021

Mellan olika aktörer överfördes sammanlagt 1,6 miljarder euro i pensionspengar genom Pensionsskyddscentralens kostnadsfördelning år 2021. I rapporten beskrivs hur kostnadsfördelningen har ordnats i praktiken och vad som skedde vid avstämningarna år 2018. Studien behandlar tre kostnadsfördelningsår i olika skeden.

Iire, H. & Laitinen, A. & Toro, S.: *Eläketurvakeskuksen raportteja 03/2022*

HOS ANDRA UTGIVARE

Total pension in Finland 2022: How are earnings-related pensions, national pensions and taxation determined?

In this review, we bring together the components which affect the determination of the total pension in 2022. The amount of the take-home net pension is affected by how the earnings-related and national pension benefits and the taxation of pensions are determined.

Ritola, S. & Tuomi, S.: *Finnish Centre for Pensions, Reports 2/2022*

Ovatko työkyvyttömyyseläkeläisten eläkkeet pienentyneet?

Vuosien 2008–2019 aikana täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavien keskimääräinen eläke on reaalisesti laskenut. Tutkimuksessa selvitettiin, missä määrin muutokset ikärakenteessa ja työkyvyttömyyseläkkeellä oloajassa ovat vaikuttaneet työkyvyttömyyseläkkeiden pienemiseen.

Rantala, J. & Laaksonen, M.: *Yhteiskuntapolitiikka 2/2022*

Gender inequalities in family leaves, employment and pensions in Finland

Kuitto, K. & Kuivalainen, S. In: Aidukaite, J. & Hort, S. E. O. & Kuhnle, S. (eds.) *Challenges to the Welfare State: Family and Pension Policies in the Baltic and Nordic Countries*. Cheltenham: Edward Elgar.

The Nordic Countries

Kuitto, M. & Kuitto, K. In: Béland, D. & Morgan, K. J. & Obinger, H. & Pierson, C. (eds.) *The Oxford Handbook of the Welfare State, 2nd edition*. Oxford: Oxford University Press.

Good or bad (in)stability? A cross-cohort study of the relation between career stability and earnings mobility in Finland
Riekhoff, A.-J. *Research in Social Stratification and Mobility*, vol. 77, 100674

Läs fakta och prenumerera på vårt nyhetsbrev !